

Az iskola a Kapitalista államban

egy láncszeme volt az erőszak, hazudozás, népcsalás bilincseinek, amivel a tömegeket sötétségben, tudatlanságban tartották. Az iskolában kezdték meg a lelkeknek azt a mérgezését, ami az osztálytudat kialakulását megnehezítette. A történelemtanítás, a valóságoktatás, de a tanítás egész rendszere azt a célt szolgálta, hogy már a gyermekek lelkét megmérgezze a kapitalizmus ideológiájával és kitörölhetetlenül beleitassa a gyermek fogékony tudatába mindazt, ami lelkileg a kapitalista állam rabszolgájává tette. Természetes dolog, hogy a proletárállam mélyreható, gyökeres reformmal nyul bele az iskolák életébe, tanítási anyagába, pedagógiai módszereibe, a tanítás, nevelés egész szellemébe és rendszerébe. Természetes dolog, hogy a kultúra terjesztése a szocialista állam legfőbb gondja, mert hiszen létének alapja a tömegek osztálytudata. Természetes dolog — a fejlődés menete hozza magával —, hogy az átalakulás nagy folyamata nem járt kisiklások, tévedések, hibák, túlzások nélkül. Magától értetődik viszont az is, hogy a leggondosabb, legéberebb ellenőrzés, legszorgosabb vizsgálódás kell, hogy kísérje az iskolák életét és ami kisiklás, túlzás, hiba, tévedés van, azt gyökeresen, hamarosan orvosolni kell. A közoktatásügyi népbiztoság ennek a kötelességének tett eleget, amikor rendeletileg megszüntetett két vizszásságot, amelyek komolyan fenyegették a proletariátus hatalmas kulturérdekeit, amelyek az iskolákhoz kapcsolódnak.

A tanulás most ezerszeresen kötelessége az ifjuságnak és a tanítás fegyelmének nem szabad meglazulnia. Ahogy a gyárban ügyelni kell a munkafegyelemre, ahogy a kaszárnyában a katonai fegyelemnek szilárdnak kell lennie, úgy az iskolában is meg kell óvni, meg kell teremteni a tanítás és tanulás fegyelmét. Átmeneti intézkedésnek gondolta mindenki azt, hogy az iskolákban bizalmi-fiukat és bizalmileányokat választottak a

79.01
tanulók. Az átmenet idején túl vagyunk és a közoktatásügyi népbiztosság rendeletileg megszüntette a bizalmirendszert az iskolában. A tanítói kar szeretete, hozzáértése, szocialista öntudata gondoskodni fog, hogy az iskola a Tanácsköztársaságnak éppen olyan erős, megbízható vára legyen, mint a kaszárnya vagy a gyár. A bizalmirendszer megszűnik az iskolákban, ahol épp úgy helyre kell állni a tanítás, tanulás fegyelmének, mint a hadseregben a katonai, a gyárban a munkafegyelemnek.

A másik gyakran előforduló tulzás és hiba volt az a mód, ahogy az iskolákban a nemi fölvilágosítás hirdetését kezelték hozzá nem értő, tudatlan, rosszhiszemű vagy érzéketlen emberek. Olyan panaszok — alapos és jogos panaszok — érkeztek a népbiztossághoz, amelyek a legerélyesebb, leggyorsabb intézkedést teszik szükségessé. A népbiztosság most elrendelte, hogy ezekről a kérdésekről a jövőben csak olyan előadásokat lehet tartani, amelyeknek szövegét előzően írásban bemutatták a népbiztosságnak és az jóváhagyta a szöveget. Az iskola nem az a hely, ahol lehetetlen, érétlen kísérletezéssel, ostoba, fölháborító tapintatlansággal lehessen nevezetes és fontos kérdéseket kezelni.

A proletariátus keservek, nyomoruság, harcok, szenvedések között teljesíti történelmi hivatását, vállal minden kint, áldozatot a jobb jövőért. De a proletariátus nem hajlandó eltérni, hogy ennek a jobb jövőnek reménységét, letéteményeseit — a gyermekeket — hozzá nem értés, pedagógiai járatlanság, izléstelenség áldozatává tegyék. Ha tehát a jövőben is kísérletet tennének arra, hogy akár a nemi fölvilágosítás, akár a gyermek és szülő viszonyainak magyarázása terén megismételjék azokat a bornírt számárságokat, amik — sajnos — a múltban megtörténtek, rövid uton ki kell parancsolni az ilyen buzgólkodókat az iskolákból. A népbiztosság majd gondoskodik arról, hogy a fölvilágosodottság, etika, tanulás szempontjából kifogástalan legyen az iskola, a munkásságnak meg lesznek az ellenőrzésre hivatott szervei, de az iskola nem arra való, hogy

zöldségekkel, szármárságokkal kísérletezzenek benne. A legnagyobb mértékben helyeseljük, hogy a közoktatásügyi népbiztosság energikusan hozzálát a rendcsináláshoz az iskolákban, amelyeket az igazi kultúra, az igazi művelődés helyeivé akarunk tenni.